

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállítás:

Szentgyörgy-utca 1092 sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.).

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész íven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 ft
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Maros-Vásárhely, márczius 15.

E lapok 19-ik számában megígértük volt, hogy az államszámszék nyilvános mozzanatait figyelemmel kísérendjük.

És most már, midőn a ministeri tanácsnak az államháztartást tárgyzó minden kimutatásai, zárszámadásai, az államszámszéknek 1867–1869. évi számadásokra tett megjegyzései és a ministertanácsnak ezen megjegyzésekre tett határozatai az országgyűlés előtt fekszenek, mi is adott szavunkat beváltandók, elmondjuk az államszámszék eljárását körülíró törvényekre s a már közkezen forgó adatokra fektetendő — e fontos tárgyra vonatkozó — nézeteinket.

Előttünk, az államszámszéknek szembe a ministeri tanácssal követett eljárásában, már hivatalos megjegyzéseinek bevezetésében olvasható okoskodása ominosusnak tűnik fel. Azt mondja, ugyanis, az államszámszék, hogy: „ő az államháztartás csakis azon zárszámadásait tartoznék tulajdonképen az országgyűlés elé terjesztés végett a ministertanácssal közleni, melyeket ő maga, t. i. az államszámszék készít el; mindazonáltal a törvény szellemének vél megfelelni, ha a viszonyok hasonlatosságánál fogva az összes számadási kimutatásokat és zárszámadásokat is, a ministeri tanács közbenjárása mellett, juttatja az országgyűlés elő.”

Az államszámszék, ezen okoskodása alapjául, hivatkozik az 1870. évi XVIII. t. cz. 22-ik §-ra. Az államszámszék által felidézett t. cikkben szóról-szóra ez áll:

„A zárszámadás az állami számszék észrevételeivel és a ministertanácsnak ezekre vonatkozó határozataival együtt, a ministerelnök által haladéktalanul az országgyűlés elő terjesztendő.”

Ezen t. cikk szavaiból világosan kitűnik, hogy a törvényhozás itt nem a számszék által felteendő zárszámadásról intézkedik, előttünk valódi képtelenségnek tűnő fel az, hogy: az állami számszék megkésztessen egy zárszámadást, azután ugyan arra ő maga tegyen észrevételeket.

Nem áll hát, és pedig a felidézett törvény értelmében nem áll az állami számszék azon okoskodása, mintha az állami számszék csak az általa készített zárszámadásokat tartoznék az országgyűlés elé terjesztés végett a ministeri tanácssal közleni. Az előterjesztés határozottan a ministerelnök részére van fenntartva, annyival is inkább, mert az akkori törvényhozás, a ministeri tanácsnak az állami számszék feletti felsőségét kiemelő, az 1870. évi XVIII. t. cz. 22-ik §-ában el nem homályosítható tisztasággal rendeli, hogy: „az államszámszék észrevételei felett a ministeri tanács még határoz és csak úgy és akkor terjesztendő azok a ministerelnök által az országgyűlés elébe.

Igy áll ez a tiszta törvényre fektetett processus, szemben az állami számszék okoskodásával. Ép ezen az alapon jelöltük mi ezen okos-

kodást ominosus-nak, mint a mely a törvényből ki nem olvasható felsőbbiséget akarna az állami számszék részére megszerezni, és pedig a ministeri tanács tekintete számlájára.

Még feltűnőbb e tárgyban a számszék elnökének a ministerelnök által f. évi január 13-án hozzáintézett felszólításra adott válasza.

A ministeri tanács határozata, az állami számszék által az államháztartásra vonatkozó számadási kimutatásokra és zárszámadásokra tett észrevételeket érdeklőleg, két részben lőn megleve; A) alatt az 1867-ik évi számadási kimutatásokra és az 1868-ik évi zárszámadásra vonatkozólag; B) alatt az 1869. évi zárszámadásra vonatkozó államszámszék észrevételét illetőleg.

Mindkét határozat előterjesztése után a ministerelnök a ministeri tanácsnak az iránti nézetét fejezte ki, mely szerint óhajtotta volna, hogy a számszék szőnyegen forgó észrevételei előbb megfelelőleg módosíttassanak, s akként terjesztessenek az országgyűlés elé, mi iránt az állami számszék elnökét f. évi jan. 13-án fel is szólította. A számszék elnök „ezen óhajtnak az 1870. évi XVIII. t. cz. 22. §-sa értelmében, nem vélt eleget tehetni, s kinyilatkoztatta egyuttal, hogy a számszék a ministeri tanács észrevételeire (?) adandó érdemleges választ is akkorra kénytelen taláztatni, mikor annak megtételére az országgyűléstől fog felszólíttatni.”

Nem kívánjuk ez iránti meggyőződésünket részletezni, mely szerint mi azt hisszük, hogy a feladat megoldásának felette nagy könnyítésére szolgálna az előleges kiegyenlítés, hanem azt világosan látjuk a számszék elnöke feleletéből, hogy ő azt hiszi, mikép az országgyűlés a ministeri tanács fennforgó határozatait még az állami számszék bönckése alá fogja adni, vagy: legalább megtörténhet, hogy oda adja.

Ezen számszék elnöki hitből mi aztán arra a meggyőződésre jöttünk, hogy: az elnök nem találólag értelmezi a törvényt, s állását nem helyesen fogta fel, miután az 1870. XVIII. t. cz. egyetlen §-sa se jogosítja az elnököt arra a hitre, mintha az állami számszék talán felülvizsgálója lehetne a ministeri tanács határozatainak. A számszék állását pedig azon magaslathoz helyezni akarni, hogy az a magyar állam legfőbb kormánya felett ítélhessen, a magyarországi képviselőház és felsőház jegyzőkönyvi azon határozatának: mely szerint az állambevételek és kiadások, állami zárszámadásokat, számtani megvizsgálás végett az állami számszékhez utasította bal felfogása.

És mi azt hisszük, hogy nemes kötelességet teljesítünk akkor, midőn az állami számszék mozzanatait lelkiismeretes figyelemmel kísérve, annak eljárását kellő mértékére kívánjuk leszállítani.

Dobolyi Sándor.

Országgyűlés.

A képviselőház CDLIV. ülése

1872. márczius 7. d. e. 10 órakor.

(Vége).

Elmondottam, hogy mindezen fontos tárgyak iránt, míg lehetséges, törvényt kell alkotni, de hogy legalább minket, a többséget az eredménytelenség vádjá ne érhesse, hogy megmutassuk, miszerint az országnak anyagi és szellemi érdekeit előmozdítani kívánjuk, még akkor is, ha látjuk, hogy jó szándékaink gyakran meghiúsulnak, néha heves vagy izgalmas viták akarunk ellenkezelnek. Én mindenekelőtt a többséget kérem, hogy ezen túl is tartsuk meg azon higgadtságot, azon nyugodtságot mely minden parlamentarismus első és legfelsőbb kelleke. (Élénk helyeslés. Eljenzés és taps a jobboldalon.)

Helfy Ignác: A választási törvényjavaslat, úgy a képviselői mandatum meghosszabbításáról szóló t. javaslat visszavonását kívánja, s akkor úgy hiszi, mindazt el lehet érni, minek a ministerelnök ur kifejezést adott.

Tisza Kálmán: Hasonló értelemben nyilatkozik.

Majoros István: A napirend megállapítása tárgyában szintén hosszasan szólal, felemlíti, hogy eddig oly törvények szentesítettek, melyek nem a legszükségesebbek voltak; beszédét ily értelemben folytatva ezeket mondja: A minister ur nem arról látszik gondolkodni, hogy az inségen levő szegény lakosságon segítsen, hanem arról, hogy saját érdekeinek, vagy jóbarátainak, vagy érdekelt feleinek (Főlkialtások jobb felől: sógorainak!) igenis — ha tetszik — sógorainak és atyafiságának kedvezzen. A ministerelnök ur által előterjesztett vasutat családinak lehet nevezni, olyannak, mely előtérbe tolatik, mások pedig, melyek az ország érdekében volnának, háttérbe szoríttatnak. (Mozgás jobbfelől.) Szükséges, hogy a nagyobb inséges vidékeknek, milyen most a Tisza vidéke, munka adassék, hogy ne legyenek az emberek a koldulásra és lopásra utalva. Mindezeket fogva előterjesztett sorrendemet előadván, szavaimat azzal végzem be, vajha a tulsó oldal belátna azt, hogy ne az önérték és ne a párt-értékért küzdjön, hanem az ország, a lakosság és a nemzet felvirágoztatására terjeszsen elő törvényjavaslatokat és ne a jogfosztás legyen mindennapi kenyerük. (Nagy zaj; felkiáltások jobbfelől: Rendre! Elnök csemet.)

Elnök: A képviselő ur oly kifejezésekkel él, melyeket szó nélkül nem hagyhatok; egy egész párt a magánérdek istápolásával, sógorság és atyafiság miatti kedvezéssel vádoltatik. A képviselő urat ezen kifejezéseért rendre utasítom (Zajos helyeslés jobb felől, Nagy mozgás a szélső baloldalon.)

Majoros István: Én csak a napirendhez szoltam, és tagadom. (folyton növekedő zaj miatt szónok nem érthető, Elnök csemet.)

Elnök: (Székében felálva) mondom, én rendre utasítom a képv. urat, és most felszólítom a szabályok értelmében, hogy magyarázza meg szavait. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Majoros István: Szavaimat vissza nem vonom. Azt mondtam, hogy felépitettek vasutakat és felállítottak vállalatokat, melyek egyes családoknak és egyes consortumoknak kedveznek. Ezt mondtam előbb és ezt most ismétlem. (Mozgás jobbfelől. Felkiáltások: Rendre!) Kamat biztosítással látta el az ország ezen vasutakat, melyek kárára vannak az államnak és az adózó népnek. (Zajos felkiáltások a szélső balon: Ugy van! Igaz!)

Elnök: Kérem a gyórsíró, írja le nekem azt a mit a képv. ur mondott. (Zaj balfelől.) Bocsanatot kérek én a szabályok értelmében járok el. Én úgy értettem, hogy a képv. ur mondta, hogy a minister ur csak sógorának atyafiságait épít vasutakat és azokat veszi elő, nem pedig azokat a melyeket a közszükség kíván, a párt részéről pedig a jogfosztások napirenden vannak. (Felkiáltások a szélső baloldalon! Ezt mások is mondták! Ez igaz is!) A gyórsíró meg fogja mondani, úgy van-e (Ellenmondás balfelől.) Bocsanatot kérek, méltóztassanak csendben lenni, míg a gyórsírótól megkapom az illető passust. (Zaj. Ellenmondások balfelől Felkiáltások: Halljuk!)

Péchy Tamás: A házszabályokhoz kívánok szólani. (Elnök csemet.)

Elnök: A házszabályokhoz szólhat mindenki, de nem szakíthatja félbe a szót, Mert engem illet a szó. (Halljuk!) Felkérem a képviselő urat, legyen szíves szavait megmagyarázni, ha úgy értettem, hogy azok sértést tartalmaznak a párt és a minister urak ellen.

Itt van a gyórsírói feljegyzés: (olvassa) „hanem arról, hogy saját érdekeinek vagy barátainak, vagy érdekelteinek (Felkiáltások jobbfelől: Sógorainak!) igenis, — ha úgy tetszik, sógorainak és atyafiságának kedvezzen. A miniszterelnök ur által előterjesztett vasutakat családinak lehet nevezni, olyanoknak, melyek előtérben tolatnak, mások pedig, melyek az ország érdekében volnának szorítottatnak.” (Mozgás.)

Ezen felül kérem még azon passzust is a melyben a párt jogfosztogatásról van vádolva. (Felkiáltások jobbfelől; Rendre kell utasítani!) Kérem a t. képviselő urat, magyarázza meg szavait, háttérbe.

Majoros István: Én nem vonom vissza szavaimat; a mi fel volt olvasva, azt mondtam, hogy a kormány ily napirenden levő visszaéléseket követ el és eképe polgárok jogait fosztogatja. (Felkiáltások jobbfelől: Rendre! Rendre! Nagy zaj.) Hisz csaknem naponta elmondtuk ezeket, s talán csak nem bűn, nem véték azt elmondani, a mi napnál világosabb? (Zaj.) Mocsáry Lajos képviselő társam a múlt napokban szintén ugyanazt mondta, s ezt az elnök ur nem találta rendreutasítandónak, hanem csak is Csanády Sándor barátom és az én szavaimat. (Zaj.)

Elnök: Ezt méltóztatott mondani: (Olvassa a gyorsírói jegyzetét). „Az ország, a lakosság és a nemzet felvirágzására terjesszen elő tvjavaslatokat, és ne fosztogatás legyen mindennapi kenyerök.” (Mozgás jobbfelől.)

Én ezért a t. képviselő urat rendre utasítottam. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

(Felkiáltások szélső balfelől: Nincs joga. Nagy zaj.) Kérem a t. házat, méltóztatásuk nyilatkozni az iránt, vajjon az én rendreutasításom alapos-e vagy nem? (Felkiáltások jobbfelől: Igen! Balfelől nem! A jobboldal felemelkedik ülőhelyéről.) Intem a képv. urat, hogy ne folytassa sértetéseit.

Majoros István: Határozottan azt mondtam, a mit többen előttem elmondottak. (Zaj jobbfelől.) A „jogfosztás” kifejezése miatt utasított engem rendre az elnök ur és az obligát többség neki igazat adott. Zaj jobbfelől. Felkiáltások: Rendre! Rendre! El kell venni tőle a szót!

Elnök: Kötelességem a házszabályok értelmében eljárni. A képv. ház méltóságával nem tarthatom meg egyezőtnek, hogy a képviselők egymás irányában ily sértő kifejezéseket használjanak. (Helyeslés jobbfelől. Zaj balfelől.)

Majoros István: Tessék az érdeklettek kiszólitani, hogy kiálljanak a folyosóra pipázni. (Roppant zaj és ingerültség jobbfelől. Felkiáltások: Rendre! Rendre!)

Elnök: Én kérdem a t. házat, vajjon a ház méltóságával megegyezik-e ily beszéd vagy nem? (Felkiáltások jobbfelől: Nem! nem! A korcsmába való! El kell tőle venni a szót. Zaj balfelől.) Vajjon az alkotmányos szabadság és parlamentaris rendszernek előmozdítására és megerősítésére szolgál-e az oly beszéd, melyet a képviselő urtól hallunk. (Felkiáltások jobbfelől: Nem! nem! Nagy zaj. Hosszas élénk ingerültség.) Én a képviselő urat kétszer rendreutasítottam, és most ujjal kérem: ne méltóztatásuk illetéktelenül folytatni, mert különben kénytelen leszek a házat felkérni, hogy a szót vegye el tőle. (Élénk helyeslés jobbról. Ellenmondás balfelől. Nagy zaj.)

Majoros István: Én úgy sem kívánok tovább szólni, nem csak azért, mert a rendreutasításnak helyét látta a t. elnök ur, s mert azon része a többségnek, amely nagyon szívesen felállt, a rendre utasítás mellett szavazott, hanem azért, mert úgy is bevégeztem volna beszédemet (Mozgás), ha elnök ur nem is utasít rendre.

Lónyai Menyhért gr. miniszterelnök: T. ház! Az előttem szóló képv. ur oly zajban szólt, hogy megvallo, sértő szavai most jöttek csak tudomásomra, midőn a t. elnök ur azokat a gyorsírói jegyzetektől felolvasta. Sajnos, de úgy van, hogy mi gyakran teljesen alaptalan ráfogásoknak és rágalmozásoknak vagyunk és lehetünk kitéve, kik ezen állást elfoglaljuk. Ez azonban az első eset,

hogy a parlamentben ily teljesen indokolatlan, s minden alapot nélkülöző vádak és ráfogások emeltettek. Ezeknek megtorlására nekünk a parlamentaris eljárás nem nyújtván módot, csak röviden azt kívánom kijelenteni, hogy mindazt, mit a képviselő ur részint a miniszteriumra, részint réám nézve minden alapot nélkülözölőleg s ennél fogva mint rágalmat mondott, egyenes visszaautasítom. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) Ha van tény, ha tud a képv. ur tényt, melyet előhozhat, úgy kötelessége e tényt előállítani. (Ugy van. Élénk helyeslés jobb felől.) A mondottak után a képviselő ur állításait rágalmaknak nyilvánítom s azokat a leghatározottabban visszautasítom. (Élénk helyeslés, taps, éljenzés jobb felől.)

Majoros István: Szót kérek (Élénk felkiáltások jobb felől: Nem lehet.) személyes kérdésben.

Elnök: Személyes kérdésben szólhat a képviselő ur. (Nyugtalanág jobb oldalon. Majoros István leül.)

Péchy Tamás, Vidliczky József felszólalnak aziránt, hogy az elnök nem járt el helyesen akkor, midőn Majorost egy és ugyanazon tárgyban kétszer rőttá meg.

Elnök: Constatálja eljárását. Az ülés ezzel d. u. 2 órakor esti 5 óráig felfüggesztetik.

(Esti ülés 5 órakor.)

Elnök! Somssich Pál.

Jegyzők: Széll Kálmán, Szeniczey Ödön, Jámber Pál, Parosetics Sándor.

A kormány részéről jelen vannak: Gr. Lónyay Menyhért, Tóth Vilmos, Bittó István, Tisza Lajos, dr. Pauler Tivadar és Kerkapoly Károly miniszterek.

A mai első ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül hitelísítetik.

Elnök: Bemutatja Torontálmegye rendkívüli közgyűlésének távsürgönyét, mely a kikinda-pancsóvai vasút kiépítéséről szóló törvényjavaslatot még ez ülésszakban kéri tárgyalatni. A kérvényi bizottsághoz utasítatik.

Urbanovszky Ernő kérvényt nyújt be, mely a kérvényi bizottsághoz utasítatik.

Folytatatik ezután a napirend megállapítása iránti tanácskozás. Szólnak e tárgyban Almágy Sándor, Madarász József, Lázár Ádám, Csernátony Lajos, Jankovics Miklós.

Madarász József és Csernátony Lajos hat. javaslatokat nyújtanak be.

Névszerinti szavazás történi ezután Zsedényinek a napirend megállapítása iránt beadott javaslata (1. első tudósítást) fölött. A szavazás eredménye: 417 igazolt képviselő közül 158 igennel, 120 nemmel szavazott, távo! volt 138, elnök nem szavazott.

E szerint Zsedényi Ede javaslata elfogadtatott.

A ház elhatározza ezután, hogy a Bittó István igazságügyminiszter által tegnap beadott hat. javaslat holnap fog tárgyalatni.

A miniszterelnök és belügyminiszter által tegnap beadott törvényjavaslatok a holnap esti 6 órakor tartandó osztályülésekhez utasítatnak.

A ház napirendre tér.

Simonyi Ernő: Az ülés bezárását hozza indítványba. Felkiáltások: nem lehet, az ülés permanens!

Szólnak ezután Zsedényi Ede, Csanády Sándor, gr. Lónyay Menyhért, Tisza Kálmán, Kerkapoly Károly, Jámber Pál, Várady Gábor, Csernátony Lajos, Patay István, Almágy Sándor.

Husz képviselő névszerinti szavazást kíván a fölött: folytatassák-e az ülés vagy nem.

Öt percnyi szünet után a névszerinti szavazás megkezdődik.

Az ülés tovább foly.

Maros-Vásárhely, mártius 10.

A folyó hó 9-én bevégezt tiszttutítás alkalmából a városi bizottságtagok és megválasztott tisztviselők ré-

széről márcz. 13-án főispán Thury Gergely tiszteletére Pest városház czimzett vendéglőben díszedő rendeztetett, melyen igen kellemes társalgás mellett az emelkedett szellemen mondott felköszöntések nem hiányoztak. Az egész társaság azonban sajnálattal volt lénytelen nélkülözni kitűnő egyházi szónokunk pohárköszöntő tiszteletes Kovács Áron jelenlétét, de kimaradását szomorú kötelességek teljesítése indokolta, mert ez alkalommal volt a maros-vásárhelyi kir. törvényszék jeles bírása, s városunk szülöttje Bakesi József eltemetése végtisztelettelének napja s ép e történelmi nevezetes napon dicső és fájdalom emlékü székely vértanuink sirjánál a mindnyájunk által tanusított s mindenkor felújuló kegyelet hálája lerovásának főbb tiszte reá várakozott.

Az ebéd kezdetén városi első tanácsos Lázár Benedek emelt poharat. az ujonnan választott tisztikar nevében — s mindnyájok óhajátát tolmácsolva — éltette főispán Thury Gergelyt.

Helyi plebános prépost Veszely Károly felköszöntésében az átheneiek istene megválasztását beszélte el, mikép a Neptun által ajánlott délezező ló, s a Minerva által adott olajág, — mint az iparkereskedelem s így a béke jelvénye — felett versenyre az utóbbi megválasztásában egyesültek, azon véleményének adva kifejezést, hogy Maros-Vásárhelyt s általán a magyar jellem és névmértékletet tekintve a délezező lóra esett volna a választás. Éltette e városi tisztikart azon óhajjal, vajha minden választásainál a béke olajága s a béke szelleme lengné át.

Hines ifj. Dani Olaszthonba látott szőrruhás fapucos szegény népet, s midőn viseletökről kérdezősködött azon feleletet nyerte, hogy szenyedéseknek vannak ugyan kitéve, de békén tűnnek, mert a törvény parancsolja. Alkotmány szerint a választásoknál nyilvánult többség akarata kötelező törvény, miokból ha e város polgársága délezező paripán lovagolt-e vagy olajágat vett kezébe, mindnyája meggyőződését követte, azért a tiszta szabadelvű meggyőződésből folyó vélemény nyilvánulást, mint a törvényt tiszteli s poharat emelve élteti e város szabadelvű polgárságát.

Főispán Thury Gergely idézve Petőfi költői dalát „Ha a föld isten kalapja, úgy a nép bokréta rajta“ a királyhágon inneni részt isten kalapjának, s e Székelyföldet bokrétnak mondja. Minden virágnak kertésze is lévén óhaja az, hogy e város polgárságának sikerüljön azon harmatot feltalálni, mely a virágot élteti. M.-Vásárhely minden polgáraiért ürti poharát.

Ajtai Mihály k. táblai aligazgató a 48-ik év vivmánya népképviselőitől megemlékezve a vendégkoszoru azon tagjáért, ki nem közönséges születésű emeli poharát s a gr. Lázár család leereszkedő érdemteljes sarját gr. Lázár Jenőt élteti.

Z. Bodolla János a tiszti választásnál szerepelt kijelölő biztosokra köszöntött s annak isteni félelemmel eljáró 2 kiváló tagját Veszely Károly és Kovács Aront éltette.

Főispán, és virilis Bodolla János, dr. Knöpfler Vilmost, kiben a haladás ipar- és kereskedelem tudorát ismerte fel, e város anyagi és szellemi javainak előmozdítására éltette.

Z. Bodolla János a társadalomban legszebbnek nézi a polgári állást, midőn a haladt kerkiválmát előteremti a közboldogságot, közvagyon, azért szebb elhivatás alig van mint a polgároknak. Mesterévé lenni, vezetésére az előrehaladásnak párt-vallási érdek különbség nélkül s így a világszellemének hódolni. Egy fennkölt eszme az, midőn a polgárság valakinek a haladás nagy zászlóját kezébe adja, mint mesterének azon kijelentéssel, hogy magunk védelmezzük azt meg mocsoktalan s szellemi harcosai-kép. Felköszönti Maros-Vásárhely polgármesterét Borosnyai Pált s kívánja, hogy viselje hivatalát, hordozza a kezébe adott lobogót úgy, a milyen megbízással adta azt át a polgárság, igaz szolgálja legyen az előhaladott polgároknak. X.

TÁRCSA.

Az állatok mivelődése.

Berge J. után,

Deák Gyula.

(Folytatás és vége.)

Egy veres kányát nagy kalitba zártak, s naponként hussal táplálták, mit rendszeren megevett. Bizonyos idő multával egy macska-kölyköt tettek melléje, melynek kenyeret s tejet adtak enni. Ezen időtől kezdve husát a madár egy szegletbe rejtette el, ellenben a macska számára rendelt táplálékot költötte, s ebből az következett, hogy a madárra aztán vigyáztak, mivel a macska egészen elsoványodott s erőtlenedett.

Az ó-korban, midőn az emberinem még nem volt annyira elterjedve, s a kultura még szűk körben mozgott, az állatok csak vadonban, erdőkben, erdős téreken, berkekben, posványokban, réteken, magas fákban tartozkodhattak. De miután a civilisatio előrehaladt, az ember a föld egész felsőjét átváltoztatta s tartós lakhelyeket épített. Az állatok közül is nagy részének hasznuk volt ebben; nem csak új eleséget nyertek, hanem az embert egészen lakáig követték, nem csak hogy meglátogassák, hanem hogy tartamos lakhelyet foglaljanak. A róka, görény, menyét és nyest utat találtak a baromfiak olai felé, s az utóbbi hiunkba, korpába és csürekbe inkább betetalálják magát, mint a faodukba és kóhasadékokba. A patkányok, egerek, cickányok, denevérek hozzánk szegődtek, hogy eleségünkől kényelmesen éljenek s háborgassanak.

Még sokkal szembeötlőbb ez eset a madaraknál. Ritkán lehet még találni az erdőben golyákat, fecskéket, verebeket, kolibrikat, csókákat, csaknem mind hajlékaink közelébe húzódtak fészkelni. A falukba és városokba vonulnak, mások követik őket, mint a seregély, mely a lakott, fás helyeken mindig gyakori; a bagoly, delice, ökörszem, vízi-seregély, tehér billegény s maga a félénk harakály és banka is többé-kevésbé követték e példát és más madarak szembetűnőleg közelebb húzódtak vetéseink, kerteink és szőlőhegyeink felé, így a holló, szarka, csalogány, barátká (Schwarzkopf), veresbogy, bájladu zenér (fülemile), zöldike (Grünfink), tengelic, piny, pirók, magtörő piny, sármány, bubos pacsirta, többféle czinege, fekete- és sárga rigó, s némely más madarak.

A hullóknél a mozgás az ily átváltozásra akadályozólag hat, mégis a gyíkok, békák, kigyók lakjainkba tévednek. A halak kezdetleges állapotban vannak, mégis némelyeknél tartozkodásuk megváltoztatására hajlamot vettek észre, hogy gyakran némely vidékeken hirtelen eltűnnek, a nélkül, hogy tudták volna mi okból.

A rovarok közül nagyon sokan húzódtak a lakott vidékekre, hogy minden vetéseinket, gyümölcsseinket kerteinket, szomorúságunkra, meglátogassák és azok közül sokan nyomultak lakjainkba, melyeket részint történetesen találtak fel, részint pedig, és legtöbbszörre, állandó lakhelyül választották; ide tartoznak: a darázs, hangya, kullancs, pók, pincze-bogár, (Assel), fülbemászó, légy, moly, tücsök, cserebűly, pillangó, poloska és szunyog.

Ez állatok közül többen különböző növényfajokat vagy anyagokat kerestek maguknak eleségül, melyeket előbb nem használtak, s melyekhez annyira hozzászoktak, hogy most csakis abból élnek. Maguk az alkalmatlan poloskák, kétségtelen, hogy eleinte nem voltak vérszívó állatok, hanem a mint valahogy lakjainkba jutottak, nem volt egyéb eleselük, s így mit volt tenniük

mást, minthogy éhségüket vérünkől enyhítették. Minde nek közt szerencsések azért, mert nem nagyon faláncok. sokáig tudnak éhezni, különben nem tudnának ott megélni, hol megélnék.

Senki sem fogja állítani, hogy az előállott változások nem mind az állatok szabad akaratjával jöttek létre, egészen függetlenül az emberek részéről való kényszer- és befolyástól. Sőt a legtöbb esetben megakadályozó, ha hatalmunkban állana, mert még egy ember sem volt, ki ezen állatokat, melyeket mint alkalmatlan férgeket tekintünk, ne vádolná, hogy lakjainkat sajátjukká tették, háborgatnak, alkalmatlankodnak s kárt csinálnak.

De más viszonyok közt is az állatok szokásai, legalább a kifejtettebbeké, többnyire megváltoztak volna, ha üldözéseink ismeretlenek maradtak volna is. Még az egerek és patkányok is megszokják, hogy az adott jelre előjöjjenek s az elejükbe dobott táplálékot elvegyék, a mondottak a madarakra is találunk. Azon tartományokban, hol mahomedán népek laknak, hol az állatok vallásiasságból oltalmaztatnak, épen nem oly félénkek, mint nálunk; de a figyelmes szemlélő észreveheti, hogy a miénkek sem egyformák, hogy többen vannak, melyek néhány nap mulva oly önbizottak lesznek, hogy az eleséget a kézről elveszik, a lyukba való ki- vagy befutást megszokják s teljesen bizalmassá válnak, ha soha sem sejteneek veszélyt és semmi okot nem látnak minket elhagyni. Mentől csendesebb, mentől békeszeretőbb és türelme sebb jelleműk van, annál bátrabbak, kevésbé félénkek lesznek, a szárnyas lakók és azok közül annál többen fognak bizalomteltesen közeledni felénk. Ezen állítás igazságát naponként bebizonyítva találhatjuk, ha a kísérlet től nem félünk, midőn ezt házi állatainkkal, különösen a kutyá és macskával bizonyíthatjuk.

Maros-Vásárhely tisztújító közgyűlése.

(Mártius 8-kán.)

(Folyt. és vége.)

Főispán: Az árvaszéki ülnökségre kijelöltettek: Keresztes Sándor (kapott 39 szavazatot), Dieső Lajos (13 sz.) Lázár János, Simonfi Samu (35 sz.), Dezső János, Petri Sándor (1 szavazatot).

Ehez képest árvaszéki ülnökké lettek: Keresztes S. és Simonfi S.

Főispán: Rendőrkapitányi segédeknek vagy alkaptányoknak az összes folyamodók kijelöltettek, névszerint: Soos Ferencz (40 szavazatot nyert), Cseh Zsigmond (37 sz.) Nagy Károly (37), Balog József (25 sz.) Orbán Domokos (1 sz.) Dieső Lajos (4 sz.) Dezső János (4 sz.) Kőpataki Ferencz (1 sz.) Fekete József (1 sz.) Nagy Imre (7 sz.) Koncz Lajos (2 sz.) Issekutz Bogdán (5 sz.) Petri Sándor, Vég Ferencz (1 sz.) Molnár József, Vég Domokos, Virág Dániel (1 sz.) Orbán József (4 sz.) és Czeiz István (10 szavazatot.)

és igv alkaptányokká választattak szótöbbséggel: Soos Ferencz, Cseh Zsigmond, Nagy Károly és Balog József.

Városgazdává lett Dabóczi Imre 30 szavazattal, Dieső Lajos kapott 15 szavazatot, Nagy Márton egyet.

Igtató lett közfelkiáltással Ráduly Mihály, kijelölve voltak még: Orbán Domokos, Virág Dániel.

Városkapitánysági tollnok lett közfelkiáltással: Dieső Lajos, jelölt-társai voltak: Fekete József és Dezső János.

A gazdai ellenőrségre kijelöltettek: Medgyesfalvi László (meg is választott 32 szavazattal), Nagy László, Wilman György (8 sz.) Vég József (2 sz.) és Molnár József (2 szavazatot, egy lap üres volt).

Erdőfelügyelőségre kijelöltettek: Hene Ferencz (13 sz.) Jeddi Sándor (31 szavazattal meg is lett) és Nagy Márton.

Végrehajtók: Gáspárovics József (34 szavazattal meg is választott), Kézel János (20 sz.) Kis Károly, Nagy Márton, Wilman György (8 sz.) Lőcsei Sándor (4 sz.) és Dezső János, (ki 24 szavazattal 2-ik végrehajtóvá lett.)

Alorvosoknak kijelöltettek: Topler József, ki közfelkiáltással meg is választott, Herberth Samu, Ajtai Lajos és Lénárt Domokos, ki szintén közfelkiáltással megválasztott.

Allatorvossá közfelkiáltással Dózsa György lett. A főispán levéltárnokká a törvény által reáruházott jogánál fogva kinevezte Pajna Ferenczet. (Mit „eljen a főispán“ felkiáltással fogadtak), továbbá levéltári segédde Virág Dániel, tanácsi irnokokká pedig Petri Sándor és Kőpataki Ferencz választattak felkiáltás útján.

A 3 díjnak kinevezése a tanácsra bízott. Végül mérnöknek: Jelinek Antal és bábának a városi főorvos ajánlatára Schmidt Anna kiáltattak ki.

Főispán: Tisztelt közgyűlés! felhasználom az alkalmat és a törvény által nekem adott hatalomnál fogva tiszteletbeli tanácsosokká: Dobolyi Sándor és Ajtai Mihály; tiszteletbeli főjegyzővé: Soos Kálmán; és tiszteletbeli tisztügyészé: Szabó József urakat nevezem ki. — (Nevezettek egyenkint megjelenezettek.) Sziveskedjenek rendelkezni aziránt is, hogy a szabályrendeletek, a bizottsági tagok és a tisztviselők névsora nyomtatásban küldessék meg a törvényhatósági bizottság minden tagjának.

Ezután az árvaszék vezetésével a közgyűlés részéről tanácsos Nagy Lajos bízott meg. Az első tanácsost, Lázár Benedeket, pedig a főispán felhívta, hogy az eskületétele után, addig is, míg a polgármester megérkeznék, az ügykezelést vegye át, s a szabályok értelmében járjon el.

A fegyelmi bizottság tagjaivá választattak a közgyűlés részéről Dobolyi Sándor és Vályi Károly, a főispán részéről pedig Bodolla János és Scheitz Antal.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Ajtai Mihály, Dobolyi Sándor és Farkas Elek kérétek föl.

A főispán a tiszteletbeli tanácsos közé még Farkas Eleket is kinevezvén, a rendőrfőnök első tanácsos és főjegyző a közgyűlés színe előtt föleskettettek, a többi megválasztott tisztviselő fölesketésére pedig egy más közgyűlés egybehívása határozatott el.

Végül főispán a bizottság eljárása iránt méltó elismerését nyilvánítván, a gyűlést bezárta, s a jelenlevők a főispánnak még egyszeri zajos megjelenezése után eltávoztak.

Fővárosi levél.

Pest, március 8-án 1872.

(Az országház karzatáról.)

Alig adhatná elő magát jelentékenyebb és feltűnőbb eset, azon viharos vitatkozásnál, mely folyó hó 6-án és 7-én az országházban lezajlott.

Nincs találó szó, hogy kifejezze azon bonyodalmat, melyet a választási törvényjavaslat tárgyalása a házban előidézett.

Tóth Vilmos belügyér v. t. javaslata 42 szótöbbséggel már el van fogadva, részletes tárgyalása darázs-fészket mutatott föl, melyben fölzudult az egész tömeg, hogy minden erőből védje saját álláspontját.

A dolog merítumába eléggé belebocsátkoztak a politikai vezérlapok, legyen szabad minden érdeket és politikai különbséget mellőzve, csak egy kis képet mutatom fel az ülés részleteiből, melyet mint szemtanu fölegezheték.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Egy kis tábori kép volt az. Szemben állottak a felek. A vezér jelt adott a csatára. Elkezdődött az elkeseredett ostrom, mely ádáz végletekbe ment át. Minden talpalatnyi föld drága volt! Attila és Aetius véres ütközetét juttatá e kép emlékezetembe, melyből mindkét fél a győzelem hitével távozott, s csak a hadi szemle mutató fel a véres veszteséget.

Mártius 6-kán Gonda László temetési idejének meghatározása, s a gyűlés tartamának bezárása idézte elő a heves összeütközést a politikai pártok között.

A 48-as párt kérése folytán a 7-iki gyűlés d. u. 2 órakor már meg szakadt. A ház végtisztesség tételre lön fölszollitva az elhunyt Békes városi képviselő özpárt lakására, melyen többek között a ház derék-tapintatos elnöke Somssich Pál is megjelent.

Török Pál superintendens és Körmendi Sándor Képviselő megható és jellemző beszédei után, elköltözött a Kerepesuti temető csendes magányába szállítá a négy lovas gyász-fogat. Özvegy, rokonok, barátok és résztvevők kísérték az egyszerű koporsót, melyben egy kitarító munkás élet alussza örök álmát. Ne háborgassa a vihar moraja, mely az országházban újra megújult, s az eddiginél még hevesebben tört ki!

Miniszterelnök gróf Lőnyai Menyhért indítványára a ház d. u. 5 órakor ismét összegyűlt. A felek újra harcra készen álltak.

Az indiscretió vádja, melylyel tegnapi ülés bezártakor Zsedényi Ede a szélsőbal oldalt illető, már a délelőtti ülészakban kitörő jelenetekre adott alkalmat. Heely Ignác személyes kérdésnek tekintve e tárgyat Zsedényit az indiscretio-szó visszavonására hívja fel. Zsedényi nem enged. A tisztelt ház nagyon és hangos accentussal fejezi ki pro et contra nézetét. Az elnöki csengő egy kis csengetést csinál. Elnök fölegyenesedve üléséből, okadatolt beszédben a tárgyat kimagyarázva, a ház türelmét kéri fel a hátralevő országgyűlési ülészakra, nyomatékosan kijelentvén, hogy ha a gyűlés folyama így tart, kénytelen az elnöki tisztséget is erősebb kezébe adni át.

Csak rövid szünet volt az, mit e komoly hangulat előidézett. Kállai Ödön Zsedényi sértő kifejezését visszautasítá, s ezzel ismét elkezdődött a bábéli zűrzavar.

Soká karúlhetett a napirend szönyegre. Semmi nevezetes eredményre nem vezetett az egész tanácskozás, melynek főjellege a heves discussio, s a sok személyes vita volt.

Ministerelnök előterjesztése folytán az öt évi mandatum, incompatibilitás, (vagy kormány-hivatal nem viselhetés) a fővárosok rendezése, a kolozsvári egyetem ügye lenne többek közt sorrendben napirendre kitűzendő.

Szó sem lehetett e kérdésekről, annyira belemélyedett a ház az elvi- és személyes kérdések tömkelegébe.

Almási képviselő a délutáni ülészaknak végét kívánná meghatározatni, mely felett a határozati jogot a ház az elnökség kezébe tette le. Új téma volt ez, újabb vitatkozásra.

Eris istenasszony gyönyörködhetett a civakodásban, melyet az új kérdés kelte fel. Ebből meddő szóharc keletkezett és tartott hosszú-hosszu ideig, mely még másnapra is átnyújtá a kérdés fonatát.

Lázár Ádám kérvényt nyújt át, melyben a gyűlés bezártát 9 órára kéri. Ezzel szemben gr. Szapári Gyula 11-re kívánja a berekesztést tenni. Németh Albert is e mellett secundál.

Eltelt 9, 11, 12, s 1 éjjel után 1 óra is, s a kérdés még sem lön eldöntve.

A névszerinti szavazás egész usussá fejlett a házban. Még a felett is névszerinti szavazás kellett: vajjon ez vagy ama kérdésben névszerinti szavazást rendeljen el az elnök?

Widlitzkai két órai beszéde nem csak a tisztelt ház, de az egész személyzet türelmét kifárasztá.

A tett karzatok kíváncsian várták: mi lesz mindennek vége?

Sokan a ház tagjai közül kényelmesen szivarozhattak a hosszú folyosókon, étkezhettek a berendezett bufetben, társaloghattak tetszés szerint, míg az elnöki csengő vagy a villanyos zsinag, jelenté, hogy új vihar készül.

Ilyenkor rohamra indult a nagy testület, hogy a támadást szemben fogadnassa. Ki és be sétálva és ülve, beszélve és hallgatva, szavazva és hazamenve, ily program volt a házban a 7-iki esti ülésen.

Egész csoport lepte el 8-án az országház kapuit a kíváncsiak azon seregétől, kik a mai ülés remélhető viharát keletkezőben kívánták volna láthatni.

Mily örvendefes felsülés!

Észrevevén az ország választottai, hogy az átkos corruptio kívánt célhoz nem vezet, zárt gyűlést tartva, a felek fegyverszünetet határoztak.

E nevezetes pontnál örömmel teszem le én is levelezői fegyverem — a jövő hétig

A n o n y m u s.

Helyi dolgok.

— Pár nap óta éjjeli villámlásokat szemlélhetni, miből kedvező tavaszi időjárást jósolnak.

— A helyi „Egyenlőségi Kör“ igazgató választmánya holnap azaz Vasárnap délután 5 órakor tartja rendes havi ülését a kör helyiségében.

— Ugyanezen holnap délután 3 órakor öshajtják megtartani a helyi polgári fogyasztási egyesület alakuló nagygyűlését is, miután az alapszabályok kidolgozása végett a közelebbi előleges értekezletből 18 tagu bizottság munkálat már bevégezte. Ezen alapszabályi tervezetét fölötti tanácskozás valószínűleg a városház nagytermében leend.

— A közelebbiről Pesten lefolyt országos balpár-

ti értekezlet alkalmával az erdélyi balpártiak is tartottak értekezletet, melyen a párhívek negyvenketten vettek részt s elhatározták, hogy Maros-Vásárhelyre pártgyűlés hívassék össze, mely az ellenzéket a Királyhágón innen szervezze. Együttal kimondatott, hogy „hazánk integritásának megóvása mellett a nemzetiségekkel testvéri egyetértésre és a választásoknál együtt és közreműködésre kell lépni, s a jobboldallal semmi szín alatt kompromissumra lépni nem kell“.

— A mult szeredán este városunkban mindenki talpon és az utcán volt mert akkor a polgárság nagyszerű fáklyás zenével tiszteltte meg a közszeretben álló főispánt Thuri Gergelyt s azután az újonnan választott polgármestert Borosnyai Pált. Előbbihez Berzenczei László, az utobbihoz Szász Róbert intézett üdvözlő szónoklatot, mire a megtiszteltetk válaszoltak a halgatók viharos éljenzéseitől kísérve.

— A „Magyar Polgár“ és logikája. A „M. P.“ is utánunk említést tett azon irodalmi férfiúról, kit a rabok — kinézése után ítélve — főgyepmesternek néznek, de egész naívu után teszi hírünknek, hogy a gonosz nyelvek azt mondják, hogy ez az irodalmi ember a „Sz. H.“ újdondásza volt. — Nem is gondoltuk, hogy a Polgár bácsi, ilyen elmés élczes akarjon lenni; azt ha nem vallja vala is be, jól tudjuk, hogy a „M. P.“ pereputtyostól együtt a „gonosz nyelvek“ közé tartozik, de még a gonosz nyelvektől is kissé több logikát szoktunk föltenni. Ugyanis a kérdéses helyen a szóbanforgó irodalmi gypmester minősítvénye is világosan adva volt, t. i. az 1-ször kalendáriumokat csinálgat; 2-or a dolog természeténél fogva bizonyos bevándorlott náczióhoz tartozik, s üst-oldal-szerű ijesztő kinezéssel bír; 3-szor fékezhetlen szereplési viselkedésénél fogva, mindenivé odafurkolódik, s folytonosan cigánykodik. Már most kérem szeretettel a kedves Polgár bácsit, ha a főnnebbi diszes titulust, okvetetlen kettőnk valamelyikére akarja ruházni, méltóztatssék saját tükrébe bepillantani s aztán elfogulatlanul megítélni, hogy az elősorolt gyönyörűsége kvalifikáció kire illik inkább a „Sz. H.“ igénytelen újdondászára-e, vagy pedig épen maga az érdemes Magyar (?) Polgárra?

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő táblánál 1872. mártius 18-ik és következő napjain a következők ügyek fognak nyilvános ülésben tárgyalatni.

I. Tanács polgári ügyben.

Előadó k. t. b. Csérgedi János.

Mucia Iliszie, Schul Dániel e. 235 véka gabona i. Dobai Károly, b. Jósika Lajosné hagy. e. 300 frt i. Dobriú Dávid Anutial Dobriú Ilisztrie e. birtoth. i. Narilia Juon és társ. Narilia Avram és társ. e. zárlat i. Bodilla Bukur Vasllie, Bodilla Juon s társ. e. felhívás i.

Előadó k. t. bíró Lészai Lajos

A balásfalvi érsékl uradalom végleges kárp. kiutalása i. Goll és társ., b. Bánffl Zsigmondné e. 2600 frt i. Goll és társ., Ajtai Borbára s társ. e. 1000 frt i. Kendeffi Miklósné, Kis- és Nagy-Kend és Balavásár községében vesztett urb. kárpótlásai kiutalása i. Novák János Focsianu Lachhe és Parasztkia e. 43 frt 84 kr i. Ormosi Márton, Steriu Constantin és társ. e. igényper. Macskási Nepomuczenanak, Macskási Imre és társ. e. 6000 frt i. Sándor Péter urb. kárpótlásai kiutalása iránti ügye.

Előadó k. t. bíró Elekes Pál.

Vancia Stefán, Meaga Tenaszi e. som. visszah. i. Bonta Juon, özv. Nagy Józsefné e. 24 frt i. Borbély Ferencz, Csirjék Pál e. 66 frt 42 kr. i. Nagy Pálné, Nagy Sándor e. som. vissz. i. Kicsi Lajos, Bartha László e. som visszah. i.

(Vége köv.)

Bécsi tőzsdei árkelet.

(márcz. 13.)

5 ⁰ / ₀ metallique	65.5
5% nemz. államkölesön	71.30
1860. államkötvény	103.—
Bankrészvénny	844.—
Hitelrészvénny	341.—
London	110.80
Ezüst	109.25
Arany	5.24
Napoleon arany	8.80
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	80.75
„ „ „ temesi	78.25
„ „ „ erdélyi	77.50
„ „ „ horvát-slavon	—.—

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

Arlejtési hirdetmény.

A főméltóságú m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium jelen évi február hó 4-ről 21,561.—1871. szám alatt kelt rendeletével a kolozsvár-maros-vásárhely-brassói államuton az Aranyos és Maros folyók mentében szükségessé vált parterősítési munkákat engedélyezvén, azok végrehajtásának biztosítására **folyó évi április hó 8-án délelőtti 9 órán kezdve** nyilvános árlejtés fog tartatni a marosvásárhelyi m. kir. mérnöki hivatal irodájában.

Az árlejtés tárgyát képező munkák s az azokra felszámított költségek a következők:

1. A kolozsvár-brassói államut 67/—7. mértföld szakaszában Gerend és Hadrév között öt darab sövény csapógát készítése az Aranyos folyó bal partján **3505 frt 65 kr.**

2. Ugyanezen államut 10³⁻⁵/₈ mértföld szakaszán Csapó mellett, a Maros folyó bal partján három rőzse-mű csapógát előállítás az érintkező utrész áthelyezésével **2965 frt — kr.**

Az itt megnevezett-védmunkálatok árlejtése tételenként elkülönítve fog megtartatni s a legjutányosabb vállalkozónak átadatni.

Vállalkozni kívánók kéretnek, 5% bánatpézzsel ellátva, a fön megjelölt helyen és időben megjelenni, hol addig is az árlejtés alapjául szolgáló okmányok a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy vállalkozó betett bánatpénzt a vállalati ár 7%₀ra kiegészíteni tartozik. — Szabályszerűen készített és felszerelt írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtatnak, de csak a nyilvános szóbeli árlejtés megkezdése előtt.

Maros-Vásárhelyt, 1872. márczius hó 8.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

Nyilatkozat.

A vidéken több helyek czélzatosan terjesztett azon hírrel szembe, mintha az 1865-ben kimult **erdélyi kölcsönös biztosító társulat** intézkedése következtében megindult a jelenleg is folyó díjpotlék beszedés (díjtán fizetés) a „Victoria“ javára s ennek érdekében, történnék, kinyilatkoztatjuk, hogy ezen hír egy szörűen agitationalis koholmány, s ezen potdíjakat nem mi, hanem a fennebb említett erdélyi kölcsönös, melylyel a „Victoria“nak soha semmi nemű közössége nem volt és nincs is, szedi be a maga javára és hasznára.

A „VICTORIA“ nem kölcsönös hanem részvény társaság; ennél fogva potdíjak kivetésére jogosítva nincs, nem is fog kivetni soha; hanem ha valamely évben több kárt kellene fizetnie, mint az évi díjbevételeből telik, azt most már *milliókra menő alap és tartalék tőkéjéből fogja potólni.* A kölcsönös biztosító társaságok t. i. affélék mint a kimult erdélyi kölcsönös is volt, szoktak potdíjakat kivetni, mire jogosítottak is, minthogy alapotkijök vagy épen nincs vagy legjobb esetben igen csekély. Ugyan azért az *efféle kölcsönös társaságokkal* a „Victoria“ össze nem zavarható és ismételtelen kinyilatkoztatjuk, hogy a bevezetőleg jelzett, s a vidéken több helyett terjesztett hír agitationalis rágalom és koholmány.

A Victoria biztosító társaság vezér-ügynöksége Kolozsvárt

1—1

Frits. Szász.

2—3

Varrógépek

tetemes árleszállítással találhatók

Richtzeit Testvérek—nél, u. m.

	eddigi ára	jelenleg
Vheder és Vilson-féle,	100 frt	75—80 frt
Ugyanaz szekrénnel	110 „	85—90 „
Hove-féle (eredeti)	120 „	95—100 „
Kézi-gépek	28 „	20—22 „
Ugyanaz nagyobb	32 „	25—28 „

Nyomatja Imreh Sándor Maros-Vásárhelyt, az ev. ref főiskola gyorssajtóján 1872.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

VICTORIA

biztosító társaság Kolozsvártt
5,200,059 frt 54 kr biztosítéki alappal

biztosítékokat fogad el

az ember életére, minden módozatokban;

nevezetesen biztosít: a) halál esetben fizetendő tőkéket; b) a biztosítónak még életében fizetendő tőkéket; c) gyermekek számára nevelési, kiházasítási vagy férjhezmeneteli tőkéket; d) nyugdíj vagy életjáradéki összegeket; e) temetkezési költségeket; f) közvetíti az általa alakított *tulélési csoportokat*.

Ezen „tulélési társulatok“ használása különösen olyanoknak ajánlható, kik aránylag csekély betételek mellett gyermekeik felnőtt korára egy tetemes hozományt kívánnak biztosítani.

A résztvevők bizonyos előre meghatározott időszak lejárása után, tetszőleges egyszeri vagy évenkénti betételük fejében vissza nyerendik:

1-ör A fizetett betételeket.

2-ör Ezek kamat kamatait.

3-ör A kihaltak betételeinek és ezek kamat szorozványainak reájuk eső részét.

Közép halandóság és rendes országosan divó kamat mellett, 100 frt évi betét után remélhető, p. o. 12 évi betét után a betét 1200 fti helyett 2200 frt.

Elet-biztosítási példák:

I. Halálesetre biztosított 1000 frt tőke évenkénti dija a biztosító 20—30—40—50 éves korában kezdődőleg 17 frt 30 kr. 22.70, 31.70, 47.60.

II. Kiházasítási 1000 frt tőkéért, mely a gyermeknek 20-ik évében fizettetik ki, évenkénti díjban esik, ha a kedvezményezett gyermek a belépéskor 2—4—6—8 éves 34 frt 20 kr, 42 fr — kr, 51 frt 20 kr, 64 frt — kr.

III. Ha egy jejenleg 25 éves egyén 60 éves korától kezdődőleg évenkénti 1000 frt járadékot kíván magának biztosítani, fizet évenként 81 frtot o. é.

IV. Hogy egy jejenleg 28 éves férj és 22 éves neje valamelyikök elhalásakor a tul élő részére 1000 frt legyen biztosítva, fizetni kell díjban 31 frt 30 krt évenként

Ezen kívül biztosít *tűz-, jég- és szállítási károk* ellen.

Bővebb felvilágosítással szolgálnak a társasági felügyelők, vidéki ügynökök és helyben

A „Victoria“ biztosító társaság főügynöksége

6—26

Szőllősi Sámuel, Deák Ferencz-utca 342. szám.

(82)

ÁRJEGYZÉK

12—12

azon általánosan elismert háziszerekről, melyek több híres orvostudor eredeti vényei után készítettnek, s melyek folytonosan kitünő minőségben kaphatók

Fogarasi J. Demeter

fűszerkereskedésében Maros-Vásárhelyt.

	frt	kr		frt	kr
Anatherin szájviz J. G. Popp bécsi fogorvostól kitünő szer fogfájás ellen 1 üveg	1	40	Koch orvostudor növény czukorkái, köhögés és mellfájás ellen 1 nagy skatulya	—	70
Barry du Barry -féle Revalesciere			1 kis skatulya	—	35
1/2 fontos adag	1	60	Korona szesz illatos mozdóvíz, ideg erősítő fejfájás ellen kitünő szer 1 nagy üveg	1	25
1 „ „	2	60	1 kis üveg	—	75
Carlsbadi angol keserű liqueur 1 üveg	—	60	Mell-nedv fehér (Weisser Kräuter Brust Syrup) Dr. Hofmann-tól Dresdában		
Citrom kenőcs tyukszem- és fagyás-ellen kitünő szer 1 téglya	—	50	1 nagy üveg	1	—
Csukamáj-olaj (Dorsch Lebertrahn) kitünő szer tüdő vész ellen 1 üveg	1	—	1 kis üveg	—	50
Engeloffer orvostudor gyógyerejű havasi növényből készült izom- és ideg essentiaja főképp rheumatismusban szenvedőknek 1 üveg	1	—	Moll-Seidlitz pora — gyomorgörcs-, szívdobogás- és migrain ellen 1 doboz	1	—
Előpataki hajtó pezsgő porok gyomorgyengeség, étvágytalanság ellen 1 doboz	1	—	Növény szappany Dr. Borchardt fűszeres gyógytani növény szappanya 1 darab	—	42
Gölis orvostudor emésztési pora (Speispulver) 1 skatulya utasítással	—	84	Odontine Dr. J. Pelletier párisi orvostól kitünő fog pászta 1 téglya	1	40
Hoff János -féle maláta készítmények u. m. Maláta kivonat (Malz Extract) 1 üveg	—	66	Pagliano florencei orvostudor, világhírű vértisztító syrupja 1 üveg	1	40
5 üveg	3	20	Pastilles de Gomme köhögés elleni bombonok 1 skatulya	—	20
Maláta csokoládé 1 font	1	80	Patisson köszvény pamutja egy csomag	—	60
1/2 font	1	—	Rob-Laffeteur párisi Dr. Laffeteur világhírű vértisztító szere 1 üveg	4	—
Hartung orvostudor chinahéj olaja , megovandó a haját a korai szürkületől 1 üveg	—	85	Stajer-fűnedv (Steierisch Kräutersaft) köhögés, rekedtség, mellfájás és tüdőbetegség ellen 1 üveg	—	87
„ növény kenőcse, a hajnövés ujjá élesztése és tenyésztése 1 téglya	—	85	Santonin szeletkék geleszta celtli Dr. Calloud-tól 1 skatulya	—	20
Kiesow augsburgi orvostudor valódi élet essentiaja 1 nagy üveg	1	—	Sós borszesz (Mr. William Lee) utasítása szerint Rheuma-, fog-, és fül-fájás ellen 1 nagy üveg	—	80
1 kis üveg	—	50	1 kis üveg	—	40

Használati utasítás minden egyes czikhez adatik

Vidéki megrendelések, a csomagolás külön felszámításával posta utánvétel mellétt telyesitetnek.

Megrendelhetők továbbá minden nemű bel- és külföldi Ásvány vizek.

Ma szombaton

5—6

ugy minden szombaton a helybeli **első zenekar** által a „Pestváros“ termében **zeneestély** tartatik. — **Kezdeté fél 8 órakor.**

Jó izletes ételek és italok, pontos kiszolgáltatásról kezeskedik

tisztelettel

Ifj. Schönstein Zsigmond.